

Nr akt Kps. 227/48r.

Nr akt Kps. 227/48r.

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 16-go listopada 1943 r. w Zwoleniu
Sędzia Sledczy rejonu Sądu Okręgowego w Zwoleniu z siedzibą
w Sąd Grodzki w, Oddział
w osobie Sędziego Zwoleniu
z udziałem protokółanta H. Łowickiego
w obecności stron P. H. Kulskiego

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze - świadka bez przysięgi¹⁾
Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania -
oraz o znaczeniu przysięgi Sędzia odebrał od niego przysięgę na zasadzie art.
pod
k. p. k., po czym świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko Tomasz Pietrzyk,
Wiek lat 70
Imiona rodziców Stanisław i Franciszka
Miejsce zamieszkania Tezów
Zajęcie rolnik
Karalność nie karany
Stosunek do stron obcy

W dniu 11 listopada 1943 roku do wsi Tezów na kilku samochodach,
przyjechało około 40-tu żandarmów niemieckich. Byli to żandarmi z
nadomnie i ze Zwolenia. Ze Zwolenia byli żandarmi: Kule, Heit, komendant
Heinrich. Z nimi byli ukraińcy i 3 Policjantów granatowych z posterunku
Zwole, to jest Majewski, Szembowski i trzeci znany z widzenia.
Część samochodów z żandarmami pojechała się po okolicznych wsiach.
Było to około godz. 4-5 rano. Nad ranem zaczęli zjeżdżać się samochoda-
mi oraz swzie i sprowadzać przeważnie młodych ludzi. Ogółem zwiezli
trzydziestu kilku Polaków. Wszystkich zatrzymali na cmentarzu kościelnym
w Tezowie. Byli oni powiązani ręce w tył. Z cmentarza kościelnego sprowa-
dzali do budynku szkolnego. Tam część aresztowanych białeli i bili, bowiem
wyprowadzali ich bardzo pobitych, tak, że nie którzy nie mogli iść.

1) Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

Druk. Min. Spraw Wewnętrznych, Warszawa, 1.000.000.707, 4.4.XI.47

nie sprowadzili mnie i 12 innych i w Tezowie za stodołę Warchoła
Józefa kazali nam wykopać dół. Wykopaliśmy dół głębokości około 2 me-
Następnie sprowadzili mnie i 12 innych i w Tezowie za stodołę Warchoła
Józefa kazali nam wykopać dół. Wykopaliśmy dół głębokości około 2 me-
trów i długości około 5 metrów. Po wykopaniu rowu wystali nas do sąsiada
Pietrzyka z poleceniem zaczekania. Następnie po kilku aresztowanych spro-
wadzali do tego dołu, aresztowani wchodziłi do dołu i slyszalimy, jak ka-
zali im się kłaść. Następnie zabijali. Po wybitciu wszystkich, zawożali nas.
Oczym naszym przedstawił się straszny widok. W dole leżeli jeden na dru-
gim trupy. Zaczepaliśmy ziemią. Jeden z niemieców zebrał nas wszystkich, któ-
rzy zakopywaliśmy i powiedział, że zostali oni zabici, bo są bandyci i
nie chcieli się przysiąc, że mają broń i wszyscy zostaną zabici ci, któ-
rzy będą białe wójtów. Dodaje, że na kilka dni przed tym, został pobity przez
partyzantów Wójt gminy Tezów - Antoni Wolszczak, którego w lipcu następnym
roku zabiła partyzantka. - W czasie rozstrzeliwania, jeden z aresztowa-
nych uciekał od dołu, lecz niemiecy zabili go i później został wrzucony do
dołu. W dwa lub trzy miesiące później na miejsce wspólnej mogiły zamor-
dowanych przejechali samochodami niemiecy. Z pobliska wysiedlili ludzi.
Miejsce mogiły obstawili samochodami i ustawili jakąś maszynę. Była
ona w biegu, wydawała wielki dym i czad było w powietrzu jakby siarkę.
Coś tam robili około 3 godzin i odjechali. Po tym w tym miejscu do
zwłok zamordowanych był otwór. Reszta była zdeptana. - Wśród zamordowa-
nych byli: Franciszek Cynoraki, Stefan Szwaka, Stanisław Szwaka, Jan Wol-
szczak Władysław, syn Jana, Stefan Banasik, syn Franciszka, Antoni Stawarz,
Jan Stawarz, Stefan Tkaczyk, Lucjan Lesisz, Franciszek Kana, Władysław
Zwierzyk ze wsi Tezów, Stanisław Górka z Tezowa, Władysław Świklak, Mital,
Łezicki Bolesław, Sikora Franciszek, Rzeżak, Stefan Sowa, s. Augustyna, Ste-
fan Sowa, syn Jana ze wsi Borki, Antoni Gołębek, Jan Wozniak, Gregorczyk,
Bygna Tadeusz z Hwicy, Marianna Kutyla, Sójcik Stanisław z Dróżanek,
Jan Pietrzyk z Borków i inni, których nie znam. Ogółem podobno zginęło
37 Polaków. Policjanci polscy ustawiali warty po drogach wraz z ukrai-
nami. Mordu dokonali tylko sami Niemcy.

Odczytano mi, tak brzmi:

Janina Cielonka

Sędzia Grodzki:

[Signature]

Protokulant:

[Signature]